

REFERAT Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget 2022-2025 d. 20-11-2025

Mødedato Torsdag d. 20. november 2025 kl. 16:30

Mødested Teams / Online

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Genoptaget - Mulighed for midlertidig justering af skolernes budgettildeling i 2026.....	4
Underskriftsside.....	10

Punkt 161: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-G01-22-931043

Kompetence

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Beslutning

Da udvalget ikke var beslutningsdygtige blev dagsordenen udsat til det ordinære møde den 2. december 2025.

Fraværende:

Maria Liv Holck, Thomas Nicolaisen, Hanne Caldron, Torben Kjeldsen.

Punkt 162: Genoptaget - Mulighed for midlertidig justering af skolernes budgettildeling i 2026

17.04.00-A00-21-1

Kompetence

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Beslutningstema

Godkende mulighed for justering i skolernes budgettildeling i 2026 for at sikre ensartet økonomisk grundlag for almenskolerne.

Sagens opståen

Administrationen vurderer, at skolernes nuværende tildelingsmodel (elevtildeling) ikke giver et tilstrækkeligt ensartet økonomisk niveau for skolerne i 2026 grundet forskellige forudsætninger for skolerne (primært udfordringer med lave klassekvotienter). Administrationen foreslår, at administrationen får mandat til om nødvendigt at korrigere budgettildelingen til skolerne for budget 2026, således at skolerne sikres mere økonomisk ensartede forhold i 2026.

Sagsfremstilling

På Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalgets møde 12. august 2025 blev udvalget orienteret om en analyse af skolernes undervisningsressourcer. En af konklusionerne i sagen er, at der er væsentlige forskelle mellem skolerne i forhold til deres økonomiske forudsætninger. Dette skyldes tildelingsmodellen for skolerne kombineret med store forskelle i klassestørrelser på skolerne, som påvirker elevtildelingen. Skolernes tildelingsmodel er hovedsageligt elevbaseret, hvilket indebærer, at en klasse med højt elevtal tildeles et højere budget end en klasse med lavt elevtal. De nødvendige undervisningsressourcer til klassen er dog stort set konstante og afhænger mindre af antallet af elever i klassen. Det betyder, at skoler med høje klassekvotienter har en bedre økonomi end skoler med lave klassekvotienter.

Størstedelen af skolernes budget tildeles efter antallet af elever. Herudover indgår der i tildelingsmodellen en grundtildeling til hver distriktsskole, som er uafhængig af elevtallet. Vig skole med et elevtal på 377 elever og Højby skole med 309 elever har begge en grundtildeling på 2 mio. kr. Asnæs, Fårevejle og Hørve med 679 elever har en grundtildeling på 7 mio. kr. og Nykøbing, Odden og Egebjerg skole med 435 elever har en grundtildeling på 8 mio. kr. Hensigten med grundtildelingen er at tilgodese de to skoler med flere matrikler.

Analysen af skolernes undervisningsressourcer viser, at skolerne uanset grundtildelingen fortsat har uens økonomiske vilkår, og at skoler med lav klassekvotient har ringere økonomiske forudsætninger.

I skoleåret 2024/2025 har skolernes klassestørrelser været meget forskellige. På Odden skole har 7 klassetrin været samlet i 3 klasser og på Egebjerg skole har 7 klassetrin været samlet i 5 klasser. I nedenstående tabel ses klassekvotienten for hver skole - dels den faktiske klassekvotient i skoleåret men også klassekvotienten, hvis der ikke var sammenlagte klasser på Odden og Egebjerg skoler.

Klassekvotient 5. september 2024	Beregnet klassekvotient (uden sammenlægning af klasser på Odden og Egebjerg skoler)	Faktisk klassekvotient (sammenlagte klassetrin på Odden og Egebjerg)
Asnæs, Fårevejle, og Hørve	16,6	16,6
Hørve skole	9,7	9,7
Fårevejle skole	16,3	16,3
Asnæs skole	19,2	19,2
Nykøbing, Odden og Egebjerg	14,5	18,1
Odden skole	5,3	12,3
Egebjerg skole	11,9	16,6
Nykøbing skole	19,7	19,7
Vig skole	19,8	19,8
Højby skole	20,6	20,6
Samlet gennemsnit	17,1	18,2

Vig skole har en klassekvotient på 19,8 og Højby skole har en klassekvotient på 20,6. Asnæs, Fårevejle og Hørve Skoler har en gennemsnitlig klassekvotient på 16,6 elever pr. klasse - for Hørve skole er klassekvotienten 9,7. Nykøbing, Odden og Egebjerg Skoler har en gennemsnitlig klassekvotient på 18,1, når klassetrin på Odden og Egebjerg skole er lagt sammen. Uden denne sammenlægning er klassekvotienten 14,5 og for Odden skole er antallet af elever pr. klassetrin i gennemsnit kun 5,3 elever pr. klassetrin.

Asnæs, Fårevejle og Hørve skoler har i 2025 et forventet merforbrug på ca. 2 mio. kr. Nykøbing, Odden og Egebjerg skoler forventer balance i 2025, men dette afhænger af at flere klassetrin på Odden skole samlæses.

En klasse koster som udgangspunkt det samme i undervisningsressourcer, uanset om der er 10 eller 20 elever i klassen. Når skolerne primært tildeles budget efter antallet af elever, og der samtidig er store forskelle i klassekvotienten blandt skolerne, er konsekvensen, at skolerne ikke har lige økonomiske vilkår.

Skole	Budget 2025	Heraf grundtildeling	Heraf elevtildeling	Antal klasser	Budget pr. klasse
Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	7.000.000	45.191.933	41	1.272.974
Nykøbing, Odden og Egebjerg	36.296.901	8.000.000	28.296.901	30	1.209.897
Vig skole	27.296.121	2.000.000	25.296.121	19	1.436.638
Højby skole	23.156.045	2.000.000	21.156.045	15	1.543.736
I alt	138.941.000	19.000.000	119.941.000	105	

Budget 2025 er her vist uden budget til bygninger, service og rengøring. Antallet af klasser er opgjort uden sammenlægning af klasser på Odden og Egebjerg skole.

Som det ses af tabellen, har skolerne væsentlig forskelligt budget pr. klasse. Vig og Højby skole har ca. 1,5 mio. kr. pr. klasse i budget hvorimod Asnæs, Fårevejle og Hørve skole og Nykøbing, Odden og Egebjerg skole til sammenligning kun har ca. 1,2 mio. kr.

Med udgangspunkt i skolernes forskellige forudsætninger og muligheder anmoder administrationen om, at der ved udmøntning af budgettet til skolerne i 2026, gives administrationen mulighed for at tilpasse grundtildelingen, for på den måde at kompensere for ulighederne i skolernes forudsætninger - herunder de faldende elevtal. Tilpasningen vil indebære, at administrationen - når elevtallet for kommende år og den samlede budgetramme er kendt - justerer grundtildelingen for henholdsvis Asnæs, Fårevejle og Hørve skole og Nykøbing, Odden og Egebjerg skole til et niveau, der i højere grad muliggør ensartede økonomiske vilkår for skolerne. Samtidig reduceres grundtildelingen til Vig skole og Højby skole tilsvarende.

Med udgangspunkt i budgettet i 2025 er justeringen på 3,0 mio. kr. illustreret i nedenstående tabel:

Skole	Budget 2025	Omfordeling af grundbudget	Nyt budget	Antal klasser	Nyt budget pr. klasse	Ændring i budget pr. klasse
Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	1.700.000	53.891.933	41	1.314.437	41.463
Nykøbing, Odden og Egebjerg	36.296.901	1.300.000	37.596.901	30	1.253.230	43.333
Vig skole	27.296.121	-1.700.000	25.596.121	19	1.347.164	-89.474
Højby skole	23.156.045	-1.300.000	21.856.045	15	1.457.070	-86.667
I alt	138.941.000	0	138.941.000	105		

Ved at forhøje grundtildelingen til Asnæs, Fårevejle og Hørve skole med 1,7 mio. kr. og med 1,3 mio. kr. til Nykøbing, Odden og Egebjerg skole og samtidig reducere grundtildelingen til Vig skole med 1,7 mio. kr. og med 1,3 mio. kr. på Højby skole, opnås et mere ensartet budgetgrundlag pr. klasse. Asnæs, Fårevejle og Hørve skole og Nykøbing, Odden og Egebjerg skole har med denne omfordeling et beregnet budget pr. klasse på 1,3 mio. kr., hvilket er ca. 40.000 kr. mere pr. klasse. Samtidig har Vig skole og Højby skole fortsat en højere tildeling pr. klasse end de øvrige skoler, men en reduktion i budgettet pr. klasse på knap 90.000 kr.

Hvis der i stedet justeres med 1,5 mio. kr. ser beregningen således ud:

Skole	Budget 2025	Omfordeling af grundbudget	Nyt budget	Antal klasser	Nyt budget pr. klasse	Ændring i budget pr. klasse
Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	850.000	53.041.933	41	1.293.706	20.732

Nykøbing, Odde og Egebjerg	36.296.901	650.000	36.946.901	30	1.231.563	21.667
Vig skole	27.296.121	-850.000	26.446.121	19	1.391.901	-44.737
Højby skole	23.156.045	-650.000	22.506.045	15	1.500.403	-43.333
I alt	138.941.000	0	138.941.000	105		

Den konkrete justering vil afhænge af elevtallet og dermed klassekvotienterne på skolerne. Justeringen vil ske som en omfordeling inden for skolernes samlede budgetramme af grundtildelingen og målet er at udjævne forskellene i budget pr. klasse, som vist i ovenstående tabeller. Omfordelingen som administrationen beder om mandat til vil dermed højst udgøre 3 mio. kr.

Skolerne tildeles budget til 2026 inden udgangen af 2025.

Administrativ indstilling

Direktøren indstiller til Børne-, Unge og Uddannelsesudvalget, at:

1. Godkende at grundtildelingen i skolernes tildelingsmodel for 2026 kan justeres inden for den samlede økonomiske ramme til skolerne efter skolernes klassekvotient, sådan at skoler med lav klassekvotient tildeles højere grundtildeling. Omfordelingen kan maksimalt udgøre 3 mio. kr.

Beslutning fra Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget , den 7. oktober 2025, punkt 139:

Ad 1. Indstillingen kom til afstemning.

For stemte: Hanne Pigonska (V) og Hanne Caldron (Nyt Odsherred).

Imod stemte: Thomas Nicolaisen (R), Lis Ingemann (A), Leif Egholm (A), Maria Liv Holck (L) og Torben Kjeldsen (SF).

Indstillingen blev ikke godkendt.

Socialdemokratiet stillede ændringsforslag om at de op til 3 mio. kr. finansieres af kassen.

Ændringsforslaget kom til afstemning.

For stemte: Thomas Nicolaisen (R), Lis Ingemann (A), Leif Egholm (A), Maria Liv Holck (L) og Torben Kjeldsen (SF).

Imod stemte: Hanne Pigonska (V) og Hanne Caldron (Nyt Odsherred).

Ændringsforslaget indstilles til Økonomiudvalget.

Beslutning fra Økonomiudvalget, den 21. oktober 2025, punkt 234:

Sagen sendes tilbage til Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget, hvor der præsenteres andre løsningsmodeller.

Kan Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget ikke nå til enighed om et andet løsningsforslag, bør udvalget tage stilling til, hvorvidt der er behov for at indkalde til et gruppeformandsmøde.

Fraværende:

Thomas Adelskov (S)

Niels Nicolaisen (V)

Administrationens bemærkninger til genoptagelse af sagen

På Nykøbing, Odde og Egebjerg skole har flere klasser som beskrevet i skoleåret 2024/2025 været sammenlagt. På Odde skole har 7 klasstrin været samlet i 3 klasser og på Egebjerg skole har 7 klasstrin været samlet i 5 klasser.

Samlæsning er en mulighed, der kan benyttes, hvis skoleleder vurderer, at klasserne har så lille størrelse, at det økonomisk gør det vanskeligt at drive den samlede skoles klasser med udgangspunkt i elevernes klasstrin. Skoleleder vurderer den konkrete situation og kan vælge at

samlæse klasser, der hvor det både er økonomisk nødvendigt og det kan lade sig gøre uden for store omkostninger fagligt, socialt og trivselsmæssigt i klasserne.

På grund af sammenlæsninger af klasser har det faktiske antal klasser for Nykøbing, Odden og Egebjerg skole således været 24 klasser i stedet for de 30 klasser, der ville have været, hvis eleverne ikke samlæses på tværs af klassetrin. Nedenfor præsenteres alternativ model for regulering af skolernes budgetter i 2026, hvor der i stedet tages udgangspunkt i antallet af klasser, når klassetrin på Odden og Egebjerg skole samlæses.

Skole	Budget 2025	Heraf grundtildeling	Heraf elevtildeling	Antal klasser	Budget pr. klasse
Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	7.000.000	45.191.933	41	1.272.974
Nykøbing, Odden og Egebjerg	36.296.901	8.000.000	28.296.901	30 (24)	1.209.897 (1.512.372)
Vig skole	27.296.121	2.000.000	25.296.121	19	1.436.638
Højby skole	23.156.045	2.000.000	21.156.045	15	1.543.736
I alt	138.941.000	19.000.000	119.941.000	105	

Budgettet pr. klasse på Nykøbing, Odden og Egebjerg skole er i 2025 1,5 mio. kr., når det faktiske klassetal anvendes i beregningen. Med samlæsning af klassetrin er der behov for ekstra ressourcer, afhængigt af den konkrete classesammensætning og sociodemografi, størrelsen på den samlæste klasse, klassetrinet osv. Muligheden for at samlæse klassetrin varierer fra år til år og kræver konkrete vurderinger af elevsammensætning mv.

Med udgangspunkt i det faktiske klassetal i 2025 på baggrund af samlæste klassetrin på Nykøbing, Odden og Egebjerg skole vil en omfordeling på 3 mio. kr. se ud som vist nedenfor.

Skole	Budget 2025	Omfordeling af grundbudget	Nyt budget	Antal klasser	Nyt budget pr. klasse	Ændring i budget pr. klasse
Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	3.000.000	55.191.933	41	1.346.145	73.171
Nykøbing, Odden og Egebjerg	36.296.901		36.296.901	24	1.512.371	0
Vig skole	27.296.121	-1.700.000	25.596.121	19	1.347.164	-89.474
Højby skole	23.156.045	-1.300.000	21.856.045	15	1.457.070	-86.667
I alt	138.941.000	0	138.941.000	99		

Beregningen viser, at budgettet for Nykøbing, Odden og Egebjerg i denne beregning ikke reguleres, for Vig skole og Højby skole er reguleringen uændret og for Asnæs, Fårevejle og Hørve skole reguleres med 3,0 mio. kr.

Hvis der i stedet justeres med 1,5 mio. kr., ser beregningen således ud:

Skole	Budget 2025	Omfordeling af grundbudget	Nyt budget	Antal klasser	Nyt budget pr. klasse	Ændring i budget pr. klasse
-------	-------------	----------------------------	------------	---------------	-----------------------	-----------------------------

Asnæs, Fårevejle og Hørve	52.191.933	1.500.000	53.691.933	41	1.309.559	36.585
Nykøbing, Odden og Egebjerg	36.296.901		36.296.901	24	1.512.371	0
Vig skole	27.296.121	-850.000	26.446.121	19	1.391.901	-44.737
Højby skole	23.156.045	-650.000	22.506.045	15	1.500.403	-43.333
I alt	138.941.000	0	138.941.000	99		

Med en omfordeling på 1,5 mio. kr. vil AFH fortsat have det laveste beløb pr. klasse og Vig Skole vil have godt 80.000 kr. mere pr. klasse end AFH. ONE og Højby Skole vil have tæt på det samme beløb nemlig 1,5 mio. kr. pr. klasse, hvor ONE har brug for ekstra ressourcer, så samlæsningen og dermed elevernes større spredning kan rummes i klasserne.

Det er væsentligt at bemærke, at de ovenstående beregninger er foretaget med udgangspunkt i budgettet for 2025 og med udgangspunkt i klasse- og elevtallet for 2025. På nuværende tidspunkt er der endnu ikke udmeldt budget for 2026 til skolerne. Størrelsen af skolernes budget for 2026 vil afhænge af en række forskellige faktorer, herunder elevtal og antallet af segregerede elever. De ovenstående beregninger er dermed eksempler på, hvordan en omfordeling af hhv. 3,0 mio. kr. og 1,5 mio. kr. ville have haft effekt for skolernes budgetter i 2025.

Den faktiske omfordeling af budgettet vil først kunne beregnes, når budgettet for 2026 er beregnet til hver skole ud fra tildelingsmodellen. Derfor har administrationen præsenteret ovenstående som eksempler og har i sagen på mødet den 7. oktober 2025 bedt om mandat til omfordeling af op til 3 mio. kr. Formålet med den foreslåede omfordeling er at give skolerne mere lige vilkår for driften af klasserne. Det er administrationens vurdering, at skolerne godt kan tildeles budget i 2026 efter tildelingsmodellen uden den foreslåede omfordeling. Det giver blot en forskel i skolernes økonomiske forudsætninger for at drive deres skoler og klasser, fordi grundtildelingen i den nuværende model kun i mindre grad kompenserer for dette.

Med beregningerne i sagen af 7. oktober 2025 og de nye beregninger i denne genoptaget sag står det klart, at der er relativ stor forskel på økonomien, der kan allokeres til hver enkelt klasse, om man vælger at samlæse på udvalgte klassetrin. Det er skolerne selv, der beslutter, om der skal samlæses. Når en skole vælger at samlæse klasser, sker det for at sikre økonomisk balance, hvor der er få børn, og den elevbaserede tildelingsmodel derfor udfordrer skolens samlede økonomi. Skolerne laver en afvejning af økonomi op mod forskellige faglige, pædagogiske og trivselsmæssige hensyn. Mulighederne for samlæsning kan skifte fra år til år afhængig af elevsammensætning, -tilgang og -bortgang og hvor mange ekstra ressourcer, der er behov for ved samlæsning, afhænger af den konkrete classesammensætning og sociodemografi, størrelsen på den samlæste klasse, klassetrinet osv. Muligheden for at samlæse årgange vurderes af den enkelte skole år for år med udgangspunkt i økonomi og den konkrete elevsammensætning.

I Odsherred Kommune samlæses der i skoleåret 2025/2026 på Egebjerg og Odden Skoler, idet ONE har vurderet, at det er økonomisk nødvendigt og samtidig fagligt, socialt og pædagogisk forsvarligt. Med ONEs samlæsninger af udvalgte klasser, så sikrer skolen sig, at der i gennemsnit er 1,5 mio. kr. til hver klasse frem for 1,2 mio. kr. til hver klasse. Det giver ONE bedre mulighed for to-lærer og andre understøttende aktiviteter i klasserne, hvilket skolen også vurderer er nødvendigt, når der samlæses over flere klassetrin og dermed større aldersmæssig og faglig spredning.

På AFH samlæses hele klasser ikke, da skolen har vurderet, at det ikke er fagligt forsvarligt og hensigtsmæssigt for lærere og den sociale trivsel i klasserne på Hørve og Fårevejle Skoler.

Odsherred Kommunes sprogindsats er forankret på Hørve Skole. Med nedlæggelsen af det segregerede tilbud Sprogklassen i indskoling er eleverne integreret i de almene klasser. Med sprog børnene i klasserne vurderer skolen ikke at det er muligt at samlæse klasserne i dansk og matematik og sikre et tilstrækkeligt fagligt niveau i undervisningen og en bæredygtig social dynamik. Der samlæses på udvalgte klassetrin i idræt, billedkunst, natur og teknologi samt engelsk.

På Fårevejle Skole er der ikke samlæsning af hele klasser, men der samlæses i udvalgte fag, hvor skolen vurderer det fagligt og pædagogisk forsvarligt. Det er skolens vurdering, at sociodemografien blandt eleverne på skolen gør det for svært at imødekomme elevernes sociale og faglige støttebehov i samlæste klasser.

Der er til sagen vedhæftet det bilag om skole- og dagtilbudsokonomi, som udvalget fik udleveret på udvalgs mødet den 7. oktober 2025 og som efterfølgende blev lagt ud til hele Byrådet, med udgangspunkt i udvalgets beslutning herom.

Lovgrundlag

Lov om Folkeskolen.

Indstilling

Direktøren indstiller til Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget, at:

1. Administrationen gives mulighed for at omfordele op til 1,5 mio. kr. af skolernes samlede ramme ifm. skolernes budgettildeling i 2026 for at give mere ensartede økonomiske vilkår for alment skolernes drift af hver klasse. Fordelingen sker i dialog med alle skolelederne.
2. Hvis udvalget ikke kan godkende en justering af budgettildeling inden for skolernes samlede ramme, da godkende at skolerne tildeles budget efter den vedtagne tildelingsmodel.

Beslutning

Da udvalget ikke var beslutningsdygtige blev dagsordenen udsat til det ordinære møde den 2. december 2025.

Fraværende:

Maria Liv Holck, Thomas Nicolaisen, Hanne Caldron, Torben Kjeldsen.

Bilag

Antal elever i folke- og friskoler 2025-26

Elever og klasser pr. skole 2025-26

Notat skole + dagtilbud

Punkt 163: Underskriftsside

00.01.00-G01-22-931043

Kompetence

Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget.

Beslutning

Da udvalget ikke var beslutningsdygtige blev dagsordenen udsat til det ordinære møde den 2. december 2025.

Fraværende:

Maria Liv Holck, Thomas Nicolaisen, Hanne Caldron, Torben Kjeldsen.